

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Poenis. Titvlvs VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

DE POCENIS.
TITULUS VIII
CAP. I.

Terciens Episcopus, capit. & beneficiarii, ut in rea, vel iustificatis, focus, confirmatus, factus, et in fratre, ut in poferis, exortis in hoc diligenter, & tuis officiis, per ipsos, coniunctione pauciorum. Iean. And.

Clemens V. in encycl. Tunc.

interminatione maledictionis externe districtus inhibemus, ne in sermonibus suis ecclesiastum praelatis detrahant. Aut etiam retrahant laicos ab ecclesiastum suorum frequenter vel acceſſu, seu indulgentias pronuntiant indifteras. Neve (cum confectionibus & refamento- rum intererent) a restitutioſibus debitis, aut legatis ma- tricibus ecclieſis faciendis retrahant testatores. Nec le- gata, vel debita, aut male oblatas in eis fisi aut aliis singularibus sui ordinis fratibus vel conventibus in alio- rum prajudicium fieri feci ergari procurant. Nec et- jam in casibus fedi Apofoliza, aut locorum ordinariis reservatis quenquam abolivere; Aut perfomas ecclesiasti- cas, praefertim coram iudicibus delegatis a nobis, suam contra eos iuramenta profecientes, vexare indebet, aut ad loca plura, & praefertim mulsum remota convenire pre- sumant. Si qui verò pramissa, vel aliquod de premi- fuisse praefumperint, per duos meses subiacent pennis illis, que secundum coram regulam, vel flatura, pro gravibus criminibus seu culpis ei consueverunt impo- ni. Super quibus absque manifesta necessitate cum eis non valeat dilisperari. Ceterum praeſati corum, nisi de- quis, qua occasione pramissorum & excellum a eos quo- quo modo pervenerint, ecclieſis aut perfomas ecclesiasti- cas damnificari, vel latius faſificationem plenariam ex- habuerint intra membra, postquam super hoc fuerint re- quiri, suspensionem sententiam usque ad faſificationem debitat eo ipso incurar, non obstantibus pramissis statutis, aut quibuslibet privilegiis, cuiuscunq[ue] tenoris extant.

Tonit medietationis circa dies primas eſſet, hic dicit. Iean. And.

Sane religiosi illis quibus est ab Apofolica sede con- cessional, ut familiaribus suis domesticas aut pauperibus in hospitalibus suis degentibus, facientia polime ecclesiasti- ca ministrare, nullum ex pramissis volumus quod ad hoc prajudicium generari.

CAP. II.

Archiepiscopo per loca exempta Provinca ſuas facioſas eran- ante je deſerti ipsi etiam & diocesibus illi benedictis, audiu- dicona, & illis celebranti & facientia celebranti: per huc tam- exempli vel privilegiatis in aliis nullum sit prajudicium. Iean. And.

Idem in eodem.

Archiepiscopo per quavis loca exempta ſuas pro- vincias facientia tantum, aut ad ea forsan declinanti, ut crucem ante se liberè portare faciat, benedicat po- pulo, divita officia privatum vel publice ibidem audiat, & ea etiam in pontificalibus celebret, & faciat in sua pre- fencia fine pontificalibus celebret (quovis privilegio con- trario non obſiste) facio approbante concilio plenarii conſtitutione ſerie duximus concedendum. Simili mo- do concedimus Episcopo, ut in locis eisdem ſuas diocesi- pas populo benedicere, audire divina officia, & ea etiam celebrare, & in ſuā praemissa facere celebrari. Si tamē quod praetextu conſectionis iugulando, in locis ipsi exemplis, vel circa hoc privilegiatis, nullam aliam jurisdictionem idem Archiepiscopus vel Episcopus ex- ercat, nec perfomas exemplis vel privilegiatis mole- niam inferat, vel gravamen nullumque in exempli- vel privilegiis comprehendit aliud prajudicium gene- ratur, nec ipsi Archiepiscopo vel Episcopo jus aliud quo- modolibet acquiratur.

a. Vide amittit Cenc. Eas. sub Leon. X. Soff. 11, in decreto. in p. Superiori magistris prefatis. b. ad fatidem. c. ad praedi- cionem. d. In auxiliis corporis confederat legiū ſicut non obſtantibus in p. 11. e. in conuocatis per Decr. in c. ut liceat. & in cap. antiquitate priuilei. f. die exercitari. g. aliorum. h. alia, iudicis exemplis verum, vel pre- valogia aliis praedictum generatur.

Excusari potest, diuini, quod decretum per litteras. Iean. And.

Nec ſuper huc quicquam mutetur, quod ſenatus in petranib[us] ponas non inferior graviores litteras (quod dicere puderit), huc dico dexteritate quoniam

multoq[ue] graffinibus opus esset exemplo, & ex digni-
tate officii poenam mortui deceat offendit. Episcopo-
ri enim dicuntur sanctissimi, Christi legati existunt,
quibus fuit patre, non fratre Coepicopis, collu-
mne comprobatur ecclesie: quae gravem oportet
eis penam capte violantia dignitatem tante premit-
tent adiudicandam. Volumus tamen ad praesens in
penitentiam exaggeratione temperare rigorem: ad poenas
excessus, si protivitatem delinquentum hoc ex-
plicare videamus.

*Utriusque antiquorum de absoluere in mortis articulo, qui faciat
quod non faciunt. Ioh. And.*

Sed si quis in aliquo casuum prædictorum fuerit ab
communicacione sententia in mortis articulo abfo-
minatus, sibi postquam pristinæ restitutus fuerit sancti,
quoniam modo poterit conspicere Romani Pontificis
presente ceteri, ejus mandatum a humilitate
recipiunt, prout iustitia suadet: in eandem excom-
municacionis sententiam reincident ipso facto. Quamvis
exsuper hoc fatus plene in iure alibi sit prouidum, ne
nos aliquis in hoc ex ignorantia juris se fatigari ex-
cuse, hoc expresso penitentis duximus annendum.

CAP. II.

*Trescenti capi viros ecclesiasticos, urinucentibus beneficiis, vel
ut loco servitatem curant, prater penam excommunicationis
ut quatuor annos etiops invenientur, si sunt prædicti, a per-
petuo iudicio per tristissimum sunt sufficiens, inferentes vero benefi-
cium suum. Eandem penam incurvunt ipsi ceteri, qui se ca-
pient. Regnante etiam sic falso non satis, etiam per
gredi non posse fuisse, vel ratificata h. d. Ioh. And.*

Idem.

Moribus ad nos gravis querela deduxit, quod non
adulabiles tempore dominum viros sape
ecclesiasticos capio, capiosus donec sua resignatione
beatis, an ne circa ad Apostolicam fidem ab homine,
sicut, ente ad ipsam valent, auta deinceps facili-
erent recentius citatos eodem in exitu eorum distri-
buti, ut placuerint cipientes. Considerantes igitur
quoniam ex his tam nostro, & Apostolica sedis honoris
sua reformarum ecclesiasticarum quiete & profpero
statu fine dannata exempli permixta derogetur: fa-
ciamus concilio statuimus, ut prater senten-
tiam canonicam iniquitatem, & hem procurantes
penitentem dignoscantur, peccantes ipsi, perdon-
abiles existentes, a perceptione fructuum ecclesia-
rum suorum, si fuerint prælati, triennio sint suspensi.
Quod si inferioris existent, corporis obtentis beneficis
sunt: illi penitentia incurvunt, eandem, qui ne cit-
at permissim ad fidem Apostolicam veniant, sed
debet enim huiusmodi a ventendo exculpet, a potesta-
tibusque se capi ut interdum contumie audimus
procedunt. Sane resignationis beneficiorum modo
dispendio extorsio [lacer] & resignantium ipsorum præla-
tices, aut tunc habita fuerint nullus omnino de-
meritis: esse firmatis: locorum ordinariis injun-
gitur, ut postquam eius consisterit aliquis sibi subjectos
ponat & sententiam incurvem: præmissis ipsas publica-
tions differant, executioneque debita (prout ad eos
pertinet) demandare.

CAP. III.

*Excommunicantes religiosi mendicantes, transforfere confi-
tentes. Breviter: de ecclesi. prædict. cantic. lib. 6. Item omnes rel-
igiosi, qui in monasteriis, vel aliis præfatis aliquaque, at retrac-
to. Alii mandate. b. Alii: sicut' diffidimus. c.
Vita Contra. Irid. fol. 21. de reform. c. 12. b. In manus-
cripto legitur non. c. In antiquioribus codicibus etiam imperfici-
consenserit quod lib. 6. ad religiosi tamen monasteriorum vel ecclesiarum
destituta pars percepientum, &c.*